

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Biedrību patiesie labuma guvēji un to reģistrācija Uzņēmumu reģistrā

Juridiskās nodaļas vadītāja vietniece Laima Letiņa

2018.gada 30.maijā

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Patieso labuma guvēju (PLG) noskaidrošanas un reģistrācijas Uzņēmumu reģistrā mērķis

09.11.2017. grozījumi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas novēršanas likumā (NILLTFNL)

Direktīva (ES)2015/849 (AML IV)

- ✓caurspīdīgums,
- ✓uzticēšanās juridisko personu darījumiem,
- ✓finanšu sektora drošība u.c.

Lai to sasniegtu, dalībvalstīm citastarp jānodrošina, ka:

- ✓tiek identificēta ikviena fiziska persona, kurai pieder vai kura kontrolē juridisko personu;
- ✓tiktu aptverts pēc iespējas plašāks juridisko vienību klāsts;
- ✓papildus pamatinformācijai, juridiskās personas iegūst un glabā atbilstīgu, precīzu un aktuālu informāciju par PLG;
- ✓informācija par PLG tiktu glabāta centrālajā reģistrā.

AML IV 12., 13., 14., 15., 16. apsvērumi. AML 30.pants.

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Patiesā labuma guvēja definīcija

- PLG vienmēr ir fiziska persona;
- PLG pieder vai tas kontrolē juridisko personu;
- Kontrole var būt gan tieša, gan netieša (caur citu personu);
- PLG izpratne ir plašāka par likumīgajām («uz papīra») īpašumtiesībām un kontroli;
- PLG reāli veic kontroli pār juridisko personu (neatkarīgi no tā, vai ieņem oficiālu amatu).

NILLTFNL 1.panta 5.punkts

*FATF 2014.gada oktobrī izdotās vadlīnijas
"Caurspīdīgums un patiesie labuma guvēji"*

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Patiesā labuma guvēja definīcija

Katras juridiskās personas situācija ir individuāla un PLG noskaidrojams atbilstoši **faktiskajai situācijai**.

Juridiskā persona ir juridiska fikcija, tāpēc nevar būt situāciju, ka PLG nav. Vienlaikus var būt situācijas, kurās PLG nevar noskaidrot atbilstoši definīcijai.

PLG jēdzienam un atklāšanas pienākumam nav saistības:

- ar to vai juridiskā persona veic saimniecisko darbību;
- ar sabiedriskā labuma organizācijas statusu.

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Patiesais labuma guvējs biedrībās

Vairumā biedrību, kurās biedrības biedri īsteno savas tiesības tikai kā biedrības biedri, **PLG parasti nebūs noskaidrojams**, tomēr pastāv gadījumi, kuros to var izdarīt, piemēram, kad:

- ✓ trešā persona vai atsevišķs biedrs ir tas, kas faktiski kontrolē biedrības darbību, pārsniedzot normatīvajos aktos noteikto ietvaru;
- ✓ biedru vienošanos rezultātā palielināta citas personas kontrole pār biedrību;
- ✓ biedri darbojas cita mērķa, ne statūtos noteiktā, sasniegšanai;
- ✓ biedrībā faktiski nav aktīvu biedru un to vada tikai valde.

NILLTFNL 1.panta 5.punkta a) apakšpunkts un grozījumu NILLTFNL anotācija

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Kā noskaidro patieso labuma guvēju biedrībās

Pienākums atklāt/atklāties kā PLG gulstas:

- uz pašu PLG;
- uz personu ar kuras starpniecību PLG īsteno kontroli juridiskajā personā;
- uz pašas juridiskās personas pārstāvēttiesīgajām personām (*ja apšaubā iesniegto informāciju vai, ja šī informācija nav iesniegta, bet ir saprātīgs pamats uzskatīt, ka juridiskajai personai ir PLG*).

NILLTFNL nosaka pienākumu ne tikai iesniegt informāciju UR, bet arī glabāt to juridiskajā personā! Juridiskajā personā glabājama plašāka PLG identificējošā informācija, kā arī īstenotās kontroles dokumentārais pamatojums.

NILLTFNL 18.¹pants

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Patieso labuma guvēju reģistrācija Uzņēmumu reģistrā

PLG reģistrācija konstatē faktisko situāciju, līdz ar to reģistrācijas rezultātā PLG nerodas īpašas saistības.

Jāiesniedz:

- ✓ 14 dienu laikā no noskaidrošanas dienas;
- ✓ vienmēr vienlaikus ar jaunas biedrības reģistrāciju.

Ja PLG nav iespējams noskaidrot, tas jāatzīmē pieteikumā – arī tā ir reģistrējama ziņa.

Pārejas posmā, līdz 01.03.2018., biedrībām, kas reģistrētas pirms 01.12.2018., informācija par PLG bija jāiesniedz tikai, ja PLG bija iespējams noskaidrot.

NILLTFNL 18.² pants

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Kam ir pieejama reģistrētā informācija par patiesajiem labuma guvējiem?

Informācija par PLG:

- ✓ ir publiski, tātad jebkurai, pieejama informācija;
- ✓ par maksu administratīvo izdevumu apmērā;
- ✓ kā tiešsaistē, tā citos Uzņēmumu reģistra informācijas izsniegšanas pakalpojumos.

Primāri nepieciešama NILLTFNL 3.pantā uzskaitītajiem likuma subjektiem (bankas, zvērināti notāri, ārpakalpojuma grāmatveži u.c.), lai izvērtētu ziņas par klientu un tā darījuma partneriem un nepieciešamību ziņot Kontroles dienestam par aizdomīgu darījumu vai atturēties no aizdomīga darījuma veikšanas.

NILLTFNL 5.¹ un 18.³ pants

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Informācijas neiesniegšanas vai nepatiesas informācijas iesniegšanas sekas

Krimināllikuma 272.pants - apzināti nepatiesu ziņu sniegšana valsts institūcijai.

Ja informācija atbilstoši normatīvajiem aktiem par PLG nebūs norādīta jaunas biedrības reģistrācijas pieteikumā ieraksta izdarīšana par biedrību tiks atlikta.

Neiesniegta informācija vai nepatiesa informācija var radīt problēmas veicot darījumus ar NILLTFNL 3.pantā noteikto Likuma subjektu, piemēram, kredītiestāžu, zvērinātu notāru, zvērinātu revidentu, juridisko pakalpojumu sniedzēju u.c. starpniecību – ziņojumu Kontroles dienestam par aizdomīgu darījumu, kā arī darījuma atteikumu.

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

PLG Uzņēmumu reģistrā un NILLTFNL likuma subjektiem veicot klientu izpētes pienākumus

UR reģistrēts	Atbilst/neatbilst secinātajam klienta izpētes gaitā	Likuma subjekta rīcība
PLG nevar noskaidrot	Atbilst	Par PLG uzskata izpildinstitūcijas locekli
PLG nevar noskaidrot	Neatbilst	Ziņo KD par aizdomīgu darījumu un atturas no darījuma
PLG fiziska persona	Atbilst	PLG tā pati fiziskā persona, kas UR
PLG fiziska persona	Neatbilst	Ziņo KD par aizdomīgu darījumu un atturas no darījuma

NILLTFNL 18.panta septītā daļa

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Informācijas avoti

NILLTFNL

<https://likumi.lv/doc.php?id=178987>

AML IV Direktīva

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32015L0849>

Financial Action Task Force Guidance «Transparency and Beneficial Ownership»

<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/Guidance-transparency-beneficial-ownership.pdf>

UR mājaslapa

www.ur.gov.lv

Financial Action Task Force Guidance «International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation»

<http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/recommendations/pdfs/FATF%20Recommendations%202012.pdf>

Financial Action Task Force Guidance «Methodology for Assessing Compliance with the FATF Recommendations and the Effectiveness of AML/CFT Systems»

www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/methodology/FATF%20Methodology%202022%20Feb%202013.pdf

Latvijas Republikas
Uzņēmumu reģistrs

Laima.Letina@ur.gov.lv, 67031734